

นโยบายการศึกษา "บ๊วกั่ม" ทำได้จริง? ทำแบบไหน? : FOCUSNEWS

นำเสนอเมื่อ : 18 ก.ย. 2566

หลังจาก พล.ต.อ.เพิ่มพูน ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ได้มอบนโยบายการศึกษาและแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย “เรียนดี มีความสุข” แก่ผู้บริหารกระทรวงศึกษาธิการ ข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ไปเมื่อวันที่ 14 กันยายน ที่ผ่านมา วันนี้ focusnews.in.th มีโอกาสพูดคุยกับเสนาบดีแห่งวันจันทร์เกษม “พล.ต.อ.เพิ่มพูน ชิดชอบ” อีกครั้ง

เริ่มกันที่แนวทางหลักประเด็นหนึ่งที่จะนำไปสู่การที่เด็กจะเรียนดี มีความสุข ได้ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เจ้าของรหัส “เสมา 1” นั่นคือ การลดภาระผู้เรียน เรื่องนี้ พล.ต.อ.เพิ่มพูน อธิบายว่า ก็ให้ลดทั้งหมดที่จะเป็นภาระของเด็ก แต่ถามว่าทำอะไรก่อนอะไรหลัง เรื่องนี้ขอฟังก่อน เพราะได้ให้ไปทำแบบสอบถามเพื่อฟังความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมรับฟังนโยบายเมื่อวันที่ 14 กันยายนที่ผ่านมาแล้ว โดยมีทั้งจากฝ่ายบริหาร ผู้ปกครอง นักเรียน รวมถึงสื่อมวลชน จะทำให้รู้ว่าอะไรควรเป็นนโยบายเร่งด่วน เพราะผมไม่ได้ถืออำนาจ จะเอาเรื่องนั้น เรื่องนี้มาก่อน มาหลัง และก็เอาแบบสอบถามมาเป็นแนวทางส่วนหนึ่ง จะดูคนหมู่มาก ว่าเรื่องนี้ควรทำก่อน ก็จะจัดผมบอกแล้วว่าผมไม่ใช่หน้าเต็มแก้ว จึงต้องรับฟังทุกคน แล้วก็เน้นเสียงส่วนใหญ่ ซึ่งอาจจะไม่ใช่เสียงของประชาชนทั้งหมด แต่ถือว่ามีคนที่มีความสนใจ เพราะเราเป็นประชาธิปไตย

ถามว่า เรื่องการจัดหาแท็บเล็ตให้ครูและนักเรียน ตามโครงการ 1 นักเรียน 1 แท็บเล็ต เรื่องนี้ได้กำหนดสเปกแท็บเล็ต ว่าต้องเป็นอย่างไร มีประสิทธิภาพขนาดไหนเพื่อรองรับการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไร “เสมา 1” บอกว่า เรื่องนี้เป็นแนวนโยบายในการหาเสียงของพรรคเพื่อไทย แต่เราก็ต้องมาดูเรื่องของงบประมาณ และขณะนี้กำลังจะเข้าปีงบประมาณ 2567 แล้ว คงจะทำได้ไม่เท่าไร ก็คงจะไปเริ่มได้ในปีงบประมาณ 2568 แต่ก็อาจจะได้เพียงบางส่วน ต้องไปดูงบประมาณว่าจะปรับได้ขนาดไหน แต่สิ่งสำคัญคือเรื่องของแพลตฟอร์มจะต้องทำให้ได้ก่อน แล้วก็ทำคอนเทนต์ต่าง ๆ หรือสาระที่จะให้เด็กได้เรียนรู้ ซึ่งเราต้องยอมรับว่าโลกปัจจุบัน เด็กที่มีโอกาสก็มีสื่อ อุปกรณ์พวกนี้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นเด็กที่มีสื่อและอุปกรณ์ก็จะได้ใช้ไปก่อน ส่วนเด็กโดยโอกาสก็ต้องมีกระบวนการอื่นมารองรับ เช่น ในห้องสมุดที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์อยู่ก็สามารถไปเรียนรู้ได้ เพราะอันนี้เป็นเรื่องของ การเรียนรู้เพิ่มเติม ยังไม่เต็มรูปแบบ เราทำจากสิ่งที่ไม่มีให้มีเพิ่มเติมขึ้น โดยไม่โดยยกเลิกของเก่า

“หลักการของผมคือการเปลี่ยนแปลงอะไรก็ตามจะต้องไม่ทิ้งของเก่า แต่จะทำของใหม่ขึ้นมาในลักษณะคู่ขนาน เมื่อลองแล้วใช้ได้ผล ไม่มีปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ถึงจะยกเลิกของเก่า ไม่ใช่เราเข้ามาบีบจะยกเลิกเลย ซึ่งก็ได้ให้นโยบายกับโรงเรียนไปว่าในการเรียนการสอน ก็อาจจะบันทึกเทปแล้วเอาไปขึ้น YouTube แล้วเอามาประชาสัมพันธ์ให้เด็กไปดูย้อนหลังได้ไปก่อน ส่วนปัญหาระบบเครือข่ายสัญญาณอินเทอร์เน็ตยังไม่ทั่วถึง เราก็จะต้องทำโดยร่วมกับภาคเอกชน ซึ่งขณะนี้ภาคเอกชนที่เป็นเจ้าของเครือข่ายก็ทำอยู่แล้ว นอกจากนี้วันนี้ระบบการเรียนการสอนทางไกลเราก็มีของไกลกังวลอยู่ก็สามารถเข้าไปเพิ่มเติมได้ในส่วนของการเรียนการสอนที่ขาดแคลนครู” พล.ต.อ.เพิ่มพูนกล่าว

และเมื่อพูดถึงเรื่องเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เสมา 1 ก็ยอมรับว่าวันนี้อาจจะยังไม่ทั่วถึง ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบก็พยายามที่จะขยายเครือข่ายเข้าไป ซึ่งอาจจะยังทำไม่ได้รอยเปอร์เซ็นต์ แต่ผมว่าทำดีกว่าไม่ทำ อยู่ใหญ่อุปสรรคหรือข้อจำกัดเล็ก ๆ น้อย ๆ มากก็ดีกว่าที่จะไม่ทำเพื่อส่วนใหญ่ เราอาจจะเพิ่มโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาส ได้ 5% 10% 20% ก็ยังดีกว่าไม่ทำอะไร แต่สิ่งสำคัญผมคิดว่าเรื่องของสื่อ

คอนเทนต์ต้องทำให้ได้ก่อนที่จะไปทำเรื่องของฮาร์ดแวร์หรือเครือข่าย เพราะฉะนั้นผมจะรอสื่อให้ได้ก่อนแล้วเช็คระบบ ไม่มีปัญหา ไม่มีข้อบกพร่อง ไม่ Error แล้วค่อยขยายออกไป แต่ที่อยากให้เห็น คือ สื่อการเรียนต้องเน้นเรื่องของแบบทดสอบที่ต้องทำควบคู่ด้วย เด็กเรียนแล้วจะต้องมีการทดสอบการเรียนรู้ว่าเป็นอย่างไร มีความรู้ ความเข้าใจอย่างไร เรียนแล้วสามารถคิดวิเคราะห์เป็น เพราะฉะนั้นสื่อที่จะนำไปให้เด็กใช้ จะต้องมียุทธวิธีที่ว่าทำอย่างไรให้ผู้เรียนสามารถใช้สติปัญญาไม่ใช่จำอย่างเดียว

“1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ” ก็เป็นอีกหนึ่งความตั้งใจของ พล.ต.อ.เพิ่มพูน ชิดชอบ ที่จะทำให้ทุกโรงเรียนทั่วประเทศมีคุณภาพ ซึ่ง “เสมา 1” ยอมรับว่า เพราะเรามีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ จริง ๆ อยากรู้ทำให้ครบทุกโรงเรียน แต่เมื่อมีข้อจำกัด วิธีกระจายก็คืออย่างน้อยต้องมีโรงเรียนคุณภาพอำเภอละหนึ่งโรงเรียน แต่ต้องสามารถใช้ทรัพยากรและแหล่งเรียนรู้รวมกันได้ เช่น หอจดณตรี หอวิจัย หอทดลอง สนามกีฬา ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีทุกโรงเรียน ก็เป็นเรื่องของการบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรรวมกัน

เมื่อถามว่าความเห็น พล.ต.อ.เพิ่มพูน ถึงการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในพื้นที่ ที่มักจะมีการเกณฑ์เด็ก ๆ ไปร่วมงาน ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานต้นสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สาธารณสุข ตำรวจ เป็นต้นนั้น พล.ต.อ.เพิ่มพูน บอกว่า ดนคิดว่าเรื่องนี้เป็นหลักประชาธิปไตย แล้วแต่เด็กหรือสถานศึกษาว่าจะไปหรือไม่ ให้ดูตามความเหมาะสม ซึ่งการรวมกิจกรรมมองได้สองมุม บางทีอาจจะเสียเวลาไม่ค่อยได้ประโยชน์ อย่างกิจกรรมแห่เทียนหรือไปรวมเชียร์กีฬา แต่อีกมุมก็เป็นการฝึกทักษะทำให้เรามีสมรรถนะในการทำงานร่วมกัน ก็ถือเป็นการเรียนรู้ได้ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้ก็อยู่ที่ผู้บริหารสถานศึกษารักที่จะทำหรือไม่ ผมถึงได้บอกว่าให้เน้นเรื่องฉันทะเป็นหลัก ถ้าเรารักที่จะทำก็ทำ อะไรคือสิ่งที่รักที่ชอบ อะไรที่เราไม่ชอบไม่สบายใจก็อย่าไปทำ อย่างผมมาเป็นรัฐมนตรี ผมก็รักผมก็อยากทำ แต่ก็ได้ผูกมัดพร้อมที่จะไปได้ตลอดเวลา ถ้าไม่เหมาะสมเราก็พร้อม ไม่ได้ยึดติด ผมไม่ได้เป็นครู แต่ผมเป็น “เสมา 1” และต้องทำวันนี้ให้ดีที่สุด ผมคิดว่าเด็กก็เช่นเดียวกัน ผู้บริหารก็ต้องพิจารณาว่าการไปรวมกิจกรรม คือการฝึกการเรียนรู้ ให้ดูความเหมาะสม ถ้าเด็กไปแล้วได้ประโยชน์ก็ให้ไปได้ อีกอย่างเขาก็ไม่ได้บังคับให้ไปทุกคน ให้ถามความสมัครใจอยากไปก็ไป

ถามว่าโครงสร้างของศึกษาธิการภาค

ตามคำสั่งของหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ(คสช.)กำหนดให้มี 12 ตำแหน่ง แต่ตอนนี้มีเพียง 6 ตำแหน่ง ยังขาดอยู่ 6 ตำแหน่ง จะดำเนินการอย่างไร พล.ต.อ.เพิ่มพูน กล่าวว่า เรื่องนี้ ผมยังไม่ทราบต้องขอดูก่อน แต่สิ่งที่ผมคิดตอนนี้ก็คือเรื่องของครูของโรงเรียนต้องมาก่อน เป็นเรื่องแรกที่ผมควรจะทำมากกว่าเรื่องสิทธิประโยชน์ของ ผู้บริหารน่าจะหลังจากแก้ปัญหาเด็ก ครูผู้สอนเด็ก ทำอย่างไรให้เด็กได้รับการเรียนรู้อย่างทั่วถึงโดยเฉพาะนโยบาย 1 อำเภอ 1 โรงเรียนคุณภาพ ผมคิดว่างบประมาณที่มีควรจะทำเรื่องนี้ก่อนเป็นอันดับแรกมากกว่า

ประเด็นสุดท้ายเรื่องการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่ว่า “เสมา 1” จะเป็นใครมาจากพรรคไหน รัฐบาลใด เรื่องการแก้ปัญหาหนี้สินครูจะต้องถูกหยิบขึ้นมาเป็นจุดขาย ซึ่ง พล.ต.อ.เพิ่มพูน ชิดชอบ ก็มีเป้าหมายนี้เช่นเดียวกัน ไม่ต่างจากอดีตรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการที่ผ่าน ๆ มา แถมน “บิ๊กอู๋” ยังยกตัวอย่างวิธีการแก้ปัญหาหนี้สินในวันแถลงนโยบายการศึกษาจนเกิดเป็นดราม่า วิพากษ์วิจารณ์กันสนั่นเลยทีเดียว ไม่ว่าจะบอกให้ครูรวมรถไปสอน ใส่ซอง 20 บาท หรือไม่ก็ช่วยเหลือจางาน เป็นต้น

จากประสบการณ์กว่า 30 ปี ในแวดวงนักข่าวสายการศึกษา ยังไม่เคยเห็นรัฐบาลไหนสามารถแก้ปัญหาหนี้สินครูได้อย่างเบ็ดเสร็จ เพราะวิธีการที่ซ้กันหลัก ๆ ก็ พักหนี้ รวมหนี้ ลดดอกเบี้ย ยืดระยะเวลาการชำระเงิน สอนเรื่องจัดระเบียบวิธีการชำระเงิน วางแผนทางการเงิน ฯลฯ แต่เอาเขาจริงก็แก้ไม่ได้ พอแก้ทางนี้ได้หนอยก็ไปบุดูทางไหนต่อ ว่ากันว่า วงการ(หนี้)นี้เขาขายออกยาก ง่ายจ่ายลำบาก จ่ายเท่าไรก็ไม่หมด แบกแต่ดอกต้นไม่ลด แต่ถึงอย่างไรก็ขอชื่นชมความตั้งใจที่จะแก้ปัญหาหนี้ครูของรัฐบาลนี้ อย่างน้อยก็ไม่มองข้ามปัญหาสำคัญที่จะมาช่วยให้ครู(แม่ว่าจะเป็นเพียงส่วนน้อย)มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนได้อย่างแน่นอน

แต่ในความเป็นจริงก็ยังคงเชื่อว่า

หนี้สินนี้เราสร้างด้วยตัวเราไม่มีใครสามารถมาปลดหนี้ให้เราได้หรือหนีออกจากตัวเราเอง เรื่องนี้ “อึดตายอึดโนนาโถ” ต้องมาแล้วละ หนี้สร้างด้วยตัวเราฉันใด วินัยทางการเงินสร้างก็ได้ด้วยตัวเราฉันนั้น

***** เกาให้ถูกที่คัน นะท่าน “เสมา1” *****

ขอบคุณที่มาเนื้อหาข่าวและอ่านเพิ่มเติมได้จาก [FOCUSNEWS วันที่ 17 กันยายน 2566](#)